

การเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร Parents' Selection of Private Kindergartens in Bangkok Metropolis

กุลกานต์ เล็กสกุล¹ และ สุภาพ ฉัตรารณ²
Kunlakarn Lekskul and Suparp Chatraphorn

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate background characteristics of parents of preschool children, parents' selection of private kindergartens, and factors related to their selection.

A questionnaire was used for data collection. A multi-stage sampling technique was used to draw a sample of 380 parents of preschool children in private kindergartens in Bangkok Metropolis. Two hundred and ninety three, 77.10 percent, usable questionnaires were returned for data analysis using percentage, mean and chi-square.

The majority of parents of preschool children were government officials or working in state enterprises and private sector with bachelor degrees and earned 10,001-20,000 Baht per month. The average monthly income was 36,834.70 Baht.

The kindergartens most selected by parents were those near their residences, of those emphasizing on physical, emotional, social and intellectual development, those where teachers had good human relations, and lastly those providing snacks and milk for children.

The findings of this study showed the relationships between background characteristics of the parents and their choices, statistically significant at the .05 level, as follows: 1) Parents' occupation was related to their choices on playground, classroom size, activities provided during the summer session, administrators and teachers with preschool education and teaching; 2) Parents' education was related to their choices on appropriateness of facilities, learning materials and aids, appropriateness of number of teachers and their teaching, and snacks and milk provided for children; 3) Parents' income was related to their choices on sufficiency and safety of playground facilities, comfortable bedroom, teachers with preschool education, caregivers being trained in preschool children, appropriateness of number of teachers in each classroom, teachers with good human relations, and security in school.

Key words : kindergartens, selection of kindergartens

¹ บริษัท ดีมาร์ จำกัด 29/5 ซอยศาลาแดง พระราม 4 กรุงเทพฯ 10500

DEEMAR Company Ltd. 29/5 Soi Saladaeng 1 Saladeang Road, Bangkok 10500, Thailand.

² ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Dept. of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครอง การเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน

การศึกษานี้เก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 380 คน ได้รับแบบสอบถามที่ใช้ได้คืนมา 293 คน คิดเป็นร้อยละ 77.10 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าไคสแควร์

ลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ และทำงานเอกชน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 36,834.70 บาท

ผลการศึกษาคือการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่พิจารณา เรื่องโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน โรงเรียนเน้นการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพเรียบร้อย และโรงเรียนมีบริการอาหารกลางวัน อาหารว่าง และนมให้เด็ก

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครองกับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

(1)อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเรื่องสนามเด็กเล่น ขนาดห้องเรียน การจัดกิจกรรมระหว่างปิดภาคการศึกษา ผู้บริหารและครูมีการศึกษาด้านอนุบาลศึกษาโดยเฉพาะ และการจัดการเรียนการสอนของครู

(2)การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเรื่องความเหมาะสมของอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ การเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับเด็ก ความเหมาะสมของจำนวนครูในแต่ละห้อง และการจัดการเรียนการสอนและบริการอาหารกลางวัน อาหารว่าง และนมให้เด็ก

(3)รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเรื่องเครื่องเล่นสนามมีจำนวนพอเพียง และแข็งแรง ปลอดภัย ห้องนอนเงียบสงบมีอากาศถ่ายเทสะดวก ครูมีการศึกษาทางด้านอนุบาลศึกษาโดยเฉพาะ พี่เลี้ยงเด็กได้ผ่านการฝึกอบรมทางด้านอนุบาล จำนวนครูในแต่ละห้องเหมาะสม ครูมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพเรียบร้อย และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยภายในบริเวณโรงเรียน

บทนำ

ในปัจจุบันภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลง แนวโน้มของโครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว ทำให้เกิดปัญหาการเลี้ยงดูลูก โรงเรียนอนุบาลจึงเป็นบริการทางสังคมที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง เด็กก่อนวัยเรียน และโรงเรียนอนุบาลเป็นสังคมหน่วยแรกของเด็กที่จะออกมารู้จักกับโลกภายนอก ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวจะกลายเป็นสิ่งใหม่ที่เด็กได้เรียนรู้ โรงเรียนจะช่วยทำให้ประสบการณ์ของเด็กขยายกว้างออกไปอีก ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จเมื่อเข้ามาอยู่ในโรงเรียนนั่นคือ การที่เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเอง และช่วยเหลือผู้อื่น เด็กจะเกิดความรู้สึกว่าตัวเขาเป็นที่ยอมรับและมีคุณค่า

รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับนี้ ดังจะเห็นจากนโยบายที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ซึ่งระบุไว้ว่าให้มีการสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดโรงเรียนอนุบาลให้มากยิ่งขึ้น

เมื่อเอกชนรับภาระในการจัดอนุบาลศึกษามากกว่ารัฐบาล คุณภาพของโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น ย่อมแตกต่างกันออกไปตามนโยบาย และแนวความคิดของผู้บริหาร ประกอบกับผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานด้วย ดังนั้นการศึกษาว่า ผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนใช้เกณฑ์อะไรในการพิจารณาเลือกโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจยิ่ง ทั้งนี้เพราะข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการจัด และปรับปรุง

คุณภาพของโรงเรียนอนุบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน
2. การเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครองกับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนจากโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร 741 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 102,694 คน กลุ่มตัวอย่างคือผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 380 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) กล่าวคือ สุ่มตัวอย่างโรงเรียนอนุบาลเอกชนจากเขตต่างๆ 19 โรงเรียน และสุ่มนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนละ 20 คน และให้ผู้ปกครองของนักเรียนเหล่านั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ได้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach พบว่าเครื่องมือนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูงมาก (0.94)

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวน 380 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา และใช้ได้ จำนวน 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.10

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้

โปรแกรม SPSSx เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ Chi-square

ผลและวิจารณ์

ลักษณะพื้นฐานของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนส่วนใหญ่ มีอาชีพรับราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ และทำงานเอกชน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 36,834.70 บาท

การเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ผู้ปกครองส่วนใหญ่พิจารณาเลือกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านมากกว่าโรงเรียนที่อยู่ใกล้ที่ทำงาน และเลือกโรงเรียนที่เน้นพัฒนาการของเด็ก จะเห็นได้จากการเลือกโรงเรียนที่มีอุปกรณ์การเรียนและของเล่นเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ มีขนาดเหมาะสมกับนักเรียน และพิจารณาด้านความมั่นคงปลอดภัยของอาคารเรียน และด้านบรรยากาศที่ช่วยเสริมด้านการเรียนเรื่องสภาพรอบๆ โรงเรียน และห้องเรียนเงียบสงบ ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก

ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกโรงเรียนที่เน้นการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มากกว่าโรงเรียนที่เน้นให้เด็กอ่าน เขียน ทำเลข เพื่อสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และผู้ปกครองเลือกโรงเรียนที่เป็นระดับอนุบาล โดยเฉพาะมากกว่าโรงเรียนที่มีทั้งอนุบาลและประถม

ด้านการบริหาร

ผู้ปกครองส่วนใหญ่พิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพเรียบร้อย เอาใจใส่ ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง โรงเรียนมีการแจ้งเรื่องที่สอน และผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ ทั้งนี้ผู้ปกครองจะคำนึงถึงตัวครูผู้สอน มากกว่าผู้บริหาร และที่เลี้ยงเด็ก

ด้านการจัดสวัสดิการ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่พิจารณาโรงเรียนที่มีการบริการอาหารกลางวัน อาหารว่าง และนมให้เด็ก อาหารที่จัดบริการให้เด็กมีคุณค่าทางโภชนาการและปลอดภัยจากสารเจือปน มีการดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กตลอดเวลาที่เด็กอยู่โรงเรียน ซึ่งผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย โดยเน้นให้เด็กได้รับอาหารที่เพียงพอและมีคุณค่า และมีผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยต้องการให้มีบริการรถรับ-ส่งเด็กอย่างปลอดภัย ส่วนความต้องการด้านเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยภายในโรงเรียนมีน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภายในโรงเรียนมีครู และพี่เลี้ยงดูแลเด็กอยู่ตลอดเวลาแล้ว จึงไม่จำเป็นจะต้องมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาล

จากการศึกษาพบว่า อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ดังนี้

อาชีพ

อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สัมพันธ์กับด้านการจัดสวัสดิการ (ตารางที่ 1)

กล่าวคือ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ ทำงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย และรับจ้างรายวัน พิจารณาเลือกโรงเรียนที่มีสนามเด็กเล่นกว้างขวางร่มรื่นในสัดส่วนมากกว่าผู้ปกครองที่ทำงานเอกชน ในขณะที่ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ ทำงานเอกชน และค้าขาย พิจารณาเรื่อง ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมเป็นสัดส่วน ในสัดส่วนมากกว่าผู้ปกครองอาชีพรับจ้างรายวัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีอาชีพที่มั่นคงมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ต้องการให้เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สวยงามใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมที่บ้าน การจัดตกแต่งสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน และการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ เป็นสิ่งที่ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น

มองเห็นได้ง่าย การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะดึงดูดความสนใจของเด็ก ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา พรศิริกุล (2530) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานแตกต่างกันในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความพร้อมด้านอาคารสถานที่เป็นปัจจัยที่จะเกื้อหนุนให้การบริหารงานต่างๆ เป็นไปด้วยความสะดวก ช่วยสนับสนุนการสอนของครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี อัสวโกทิน (2531) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่เน้นวิชาการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เหตุผลในการเลือกโรงเรียนอนุบาลที่มุ่งวิชาการนั้น ผู้ปกครองพิจารณาความสวยงาม มั่นคงของอาคารเรียน สภาพแวดล้อมดี บริเวณร่มรื่น สวยงาม

ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำงานเอกชน เลือกโรงเรียนที่จัดกิจกรรมต่างๆ ในระหว่างปิดภาคการศึกษา ในสัดส่วนที่มากกว่าผู้ปกครองที่รับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย รับจ้างรายวัน และอื่นๆ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองในปัจจุบันออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำงานเอกชน ดังนั้นเมื่อเด็กปิดภาคการศึกษาผู้ปกครองไม่สามารถหาผู้ดูแลเด็กในขณะที่เด็กอยู่ที่บ้าน จึงมีความต้องการให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมพิเศษในระหว่างเด็กปิดภาคการศึกษา เพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่โรงเรียนแทนการอยู่บ้าน ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองมีความสะดวกในการประกอบอาชีพมากขึ้น จากงานวิจัยของ วาสิ ปรุ่งสิงห์ (2523) พบว่า ผู้ปกครองเด็กทั้งโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนสมาคมและมูลนิธิในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ต้องการให้เด็กทำกิจกรรมทุกชนิด ที่จะทำให้อายุเด็กได้ฝึกความพร้อม แล้วมีพัฒนาการด้านต่างๆ ได้จริง

อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ในเรื่องของผู้บริหารมีการศึกษาด้านอนุบาลศึกษาโดยเฉพาะ ครูผู้สอนมีการศึกษาทางด้านอนุบาลศึกษาโดยเฉพาะ และครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ ทำงานเอกชน

Table 1 Relationship between parents' occupation and selection of private kindergarten.

Attributes	Selection	Occupation					Total	χ^2	p
		Government officials/state enterprises	Private sector	Merchandise	Employee	Others			
		% (n)	% (n)	% (n)	% (n)	% (n)			
Building, Facilities and Environment									
- Large shady playground	Yes	58.8 (50)	47.6 (40)	65.6 (44)	53.8 (7)	36.4 (16)	53.6 (157)	11.3223	0.0232
	No	41.2 (35)	52.4 (44)	34.4 (23)	46.2 (6)	63.6 (28)	46.4 (136)		
	Total	100.0 (85)	100.0 (84)	100.0 (67)	100.0 (13)	100.0 (44)	100.0 (293)		
- Appropriate classroom size	Yes	69.4 (59)	51.1 (43)	53.7 (36)	30.7 (4)	54.5 (24)	56.7 (166)	10.5143	0.0326
	No	30.6 (26)	48.9 (41)	46.3 (31)	69.3 (9)	45.5 (20)	43.3 (127)		
	Total	100.0 (85)	100.0 (84)	100.0 (67)	100.0 (13)	100.0 (44)	100.0 (293)		
Learning Experience Provision									
- During summer activities provided	Yes	10.5 (9)	23.8 (20)	8.9 (6)	0 (0)	20.5 (9)	15.0 (44)	11.64054	0.0202
	No	89.4 (76)	76.2 (64)	91.1 (61)	100.0 (13)	79.5 (35)	85.0 (249)		
	Total	100.0 (85)	100.0 (84)	100.0 (67)	100.0 (13)	100.0 (44)	100.0 (293)		
Administration									
- Administrators with preschool education background	Yes	62.3 (53)	63.0 (53)	52.2 (35)	23.0 (3)	63.6 (28)	58.7 (172)	9.53828	0.0490
	No	37.7 (32)	37.0 (31)	47.8 (32)	77.0 (10)	36.4 (16)	41.3 (121)		
	Total	100.0 (85)	100.0 (84)	100.0 (67)	100.0 (13)	100.0 (44)	100.0 (293)		
- Teachers with preschool education background	Yes	59.2 (45)	63.0 (53)	58.2 (39)	23.0 (3)	75.0 (33)	59.0 (173)	13.48544	0.0091
	No	47.1 (40)	37.0 (31)	41.8 (28)	77.0 (10)	25.0 (11)	41.0 (120)		
	Total	100.0 (85)	100.0 (84)	100.0 (67)	100.0 (13)	100.0 (44)	100.0 (293)		
- Learning experiences appropriately provided by teachers	Yes	68.2 (58)	52.3 (44)	55.2 (37)	23.0 (3)	70.5 (31)	59.0 (173)	14.2394	0.0066
	No	31.8 (27)	47.7 (40)	44.8 (30)	77.0 (10)	29.5 (13)	41.0 (120)		
	Total	100.0 (85)	100.0 (84)	100.0 (67)	100.0 (13)	100.0 (44)	100.0 (293)		

ค้าขาย และอื่นๆ พิจารณาเกณฑ์ข้อนี้ในการเลือกโรงเรียนอนุบาลในสัดส่วนมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ รับจ้างรายวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญฟ้า เมฆเกรียงไกร (2534) พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ครูอนุบาลต้องมีความรู้ในด้านจิตวิทยาเด็ก ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสิ ปรงสิงห์ (2523) ซึ่งพบว่า ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่มีครูใหญ่ ครู ที่เลี้ยงมีประสบการณ์ทางด้านอนุบาลโดยตรง เพราะครูที่เคยสอนหรือทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลมาก่อน จะเป็นครูที่มีความชำนาญโดยตรง

การศึกษา

การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน การบริหาร และการจัดสวัสดิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 2)

ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี พิจารณาเลือกโรงเรียนที่มีอุปกรณ์เครื่องใช้มีขนาดเหมาะสมกับนักเรียนในสัดส่วนที่มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง เข้าใจพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ วิธานธรรม (2533) พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคาดหวังต่อหลักสูตรอนุบาลศึกษา ด้านการพัฒนาการเด็กสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เมื่อผู้ปกครองเข้าใจพัฒนาการเด็กจึงต้องการให้เด็กใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ที่มีขนาดเหมาะสม จะช่วยไม่ให้เกิดอันตรายในขณะที่ทำกิจกรรมต่างๆ (อารมณ, 2529 : 309)

การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องของโรงเรียนมีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับเด็ก โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง พิจารณาเกณฑ์ข้อนี้ในการเลือกโรงเรียนอนุบาล ในสัดส่วนที่มากกว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีการ

ศึกษาระดับสูง ได้สังเกตเห็นถึงประโยชน์ของการศึกษามากกว่า ดังที่เพ็ญฟ้า เมฆเกรียงไกร (2534) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร - ผู้ปกครอง เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูในโรงเรียนอนุบาลในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นหญิงในปัจจุบันส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความคาดหวังครูในโรงเรียนอนุบาลต้องมีการจัดห้องเรียน และอุปกรณ์การเรียนให้สนองกับความต้องการ และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ด้านการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องของจำนวนครูในแต่ละห้องเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ใช้เกณฑ์ข้อนี้ในการพิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลในสัดส่วนที่มากกว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี อาจเป็นเพราะเด็กก่อนวัยเรียนมีอายุระหว่าง 3-6 ปี ซึ่งจัดว่าเป็นเด็กเล็ก ต้องการความเอาใจใส่จากครูและการดูแลอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการระมัดระวังไม่ให้เกิดอันตรายขณะที่เด็กอยู่ที่โรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสิ ปรงสิงห์ (2523) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกโรงเรียนอนุบาลที่มีครูจำนวนมาก มีครูครบชั้น เพื่อจะได้ดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง และเด็กเกิดความอบอุ่น

ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนอนุบาลด้านการจัดสวัสดิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องของมีบริการอาหารกลางวัน อาหารว่าง และนมให้เด็ก โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ทุกระดับการศึกษา ใช้เกณฑ์ในข้อนี้ในสัดส่วนที่มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องการให้เด็กรับประทานอาหารเช้าที่สะอาด ปลอดภัย มีคุณค่าทางอาหาร และทางโรงเรียนสามารถอบรมมารยาทในการรับประทานอาหารเช้าในขณะที่เด็กอยู่ที่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสิ ปรงสิงห์ (2523) พบว่า การที่โรงเรียนมีบริการเลี้ยงอาหาร 3 มื้อนั้น ผู้ปกครองจะได้ไม่ต้องมีภาระในการเตรียมอาหารให้เด็กก่อนมาเรียน และเด็กจะได้รับประทานอาหารที่ถูกหลักอนามัย

Table 2 Relationship between parents' education and selection of private kindergarten.

Attributes	Selection	Education level			Total %	χ^2	p
		Below Bachelor Degree %	Bachelor Degree %	Above Bachelor Degree %			
		(n)	(n)	(n)	(n)		
Building Facilities and Environment							
- Appropriate size of facilities	Yes	46.7 (57)	65.0 (80)	72.9 (35)	61.4 (180)	6.7712	0.0339
	No	53.3 (65)	35.0 (43)	27.1 (13)	38.6 (113)		
	Total	100.0 (122)	100.0 (123)	100.0 (48)	100.0 (293)		
Learning Experiences Provision							
- Learning materials and aids provided	Yes	45.1 (55)	66.9 (86)	77.0 (37)	64.8 (190)	9.8167	0.0074
	No	54.9 (67)	30.1 (37)	23.0 (11)	35.2 (103)		
	Total	100.0 (122)	100.0 (123)	100.0 (48)	100.0 (293)		
Administration							
- Appropriate number of teachers with children	Yes	54.0 (66)	65.8 (81)	77.0 (37)	62.8 (184)	8.6368	0.0133
	No	46.0 (56)	34.2 (42)	23.0 (11)	37.2 (109)		
	Total	100.0 (122)	100.0 (123)	100.0 (48)	100.0 (293)		
- Learning experiences appropriately provided by teachers	Yes	53.3 (65)	58.5 (72)	75.0 (36)	59.0 (173)	6.7435	0.0343
	No	46.7 (57)	41.5 (51)	25.0 (12)	41.0 (120)		
	Total	100.0 (122)	100.0 (123)	100.0 (48)	100.0 (293)		
Servicing							
- Lunch, snack and milk served for children	Yes	74.5 (91)	85.3 (105)	95.8 (46)	82.6 (242)	11.9459	0.0025
	No	25.5 (31)	14.7 (18)	4.2 (2)	17.4 (51)		
	Total	100.0 (122)	100.0 (123)	100.0 (48)	100.0 (293)		

รายได้

รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาล ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมการบริหาร และการจัดสวัสดิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 3)

ผู้ปกครองที่มีรายได้ทุกระดับคำนึงถึงเรื่องเครื่องเล่นสนามมีจำนวนพอเพียงกับจำนวนนักเรียนในสัดส่วนที่น้อย ผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 3,000-20,000 บาท และสูงกว่า 40,000 บาท พิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลที่มีเครื่องเล่นสนามแข็งแรงปลอดภัย สัดส่วนที่มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาท และผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย พิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลที่มีห้องนอนเรียบสงบมีอากาศถ่ายเทสะดวกในสัดส่วนที่มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กในวัยนี้พัฒนาการทางร่างกาย ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กยังไม่แข็งแรงเท่าที่ควร จึงควรมีการเล่นเครื่องเล่นสนาม เพื่อเป็นการฝึกให้กล้ามเนื้อแข็งแรงขึ้น เครื่องเล่นควรมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้ขาดความระมัดระวังในการทำกิจกรรม อาจก่อให้เกิดอันตรายในขณะที่เล่นเครื่องเล่นสนามได้ นอกจากนี้ ในการซื้อเครื่องเล่นหรือสร้างเครื่องเล่นเอง ต้องคำนึงความปลอดภัยของเด็ก ต้องดูความเรียบร้อยของรอยต่อรอยตะปู ถ้าเป็นไม้ต้องไม่มีเสี้ยนและที่สำคัญคือสัดส่วนของโครงสร้างของอุปกรณ์เครื่องเล่นนั้น ต้องถูกต้อง และได้สัดส่วนกับร่างกายเด็ก มีความเหมาะสมต่อความสามารถของเด็ก และมีลักษณะดึงดูดความสนใจ (นิคม และ กมลวรรณ, 2529 : 200) จากงานวิจัยของ วาสิ์ ประสงค์ (2523) พบว่า ผู้ปกครองบางรายมีความเห็นว่า การให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามนั้นอาจเกิดอันตรายได้ ถ้าครูดูแลเด็กไม่ดี แต่ยังมีผู้ปกครองบางคนไม่เชื่อว่าการเล่นเหล่านั้นจะช่วยฝึกเด็กให้สามารถพัฒนาการได้จริง ส่วนเรื่องห้องนอนเรียบสงบ อากาศถ่ายเทได้สะดวก อาจเนื่องมาจากการพักผ่อนมีความสำคัญ และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เพราะถ้าเด็กพักผ่อนหรือนอนไม่พอ จะทำให้เกิดผลเสียทั้งร่างกายและจิตใจ (นิคม และ กมลวรรณ, 2529 : 170) ดังนั้นจึงควรจัดให้เด็กนอนในห้องที่มีการ

ระบายอากาศที่ดี สะอาดถูกสุขลักษณะ มีบรรยากาศชวนให้หลับ และมีเครื่องอำนวยความสะดวกสบายให้

รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้ปกครองที่มีรายได้สูงพิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ครูผู้สอนมีการศึกษาด้านอนุบาลศึกษาโดยเฉพาะในสัดส่วนที่มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย ผู้ปกครองที่มีรายได้ทุกระดับพิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่พี่เลี้ยงเด็กผ่านการฝึกอบรมทางด้านอนุบาลในสัดส่วนที่น้อย ซึ่งในทางตรงกันข้าม ผู้ปกครองทุกระดับรายได้ พิจารณาเลือกโรงเรียนที่จำนวนครูในแต่ละห้องเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพเรียบร้อยในสัดส่วนที่สูงกว่า เพราะผู้ปกครองคิดว่า ครูอนุบาลเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดเด็ก การกระทำของผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเขาจะทำให้เด็กเลียนแบบ ครูอนุบาลต้องมีหน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใส และร่าเริง เพราะเด็กอนุบาลจากบ้านมาอยู่โรงเรียนตามลำพัง ครูจึงเป็นที่พึ่งของเด็ก จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสดึงดูดใจให้เด็กเข้าพบและมอบความไว้วางใจให้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี วุฒิโชค (2522) พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาลมากที่สุด คือ ต้องพูดจาสุภาพเรียบร้อย ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเด็ก และคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล คือ จะต้องให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง รักและเมตตาเด็ก

รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนอนุบาลในด้านการจัดสวัสดิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องของกรรมสิทธิ์หน้าที่รักษาความปลอดภัยภายในบริเวณโรงเรียน โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ ใช้เกณฑ์นี้ในการพิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลในสัดส่วนที่น้อย เพราะในขณะที่เด็กอยู่ที่โรงเรียน เด็กได้รับความดูแลเอาใจใส่จากครูอยู่ตลอดเวลาแล้ว เมื่อผู้ปกครองมารับ - ส่งเด็ก ก็มารับ - ส่งกับครูเวรที่ประจำที่โรงเรียน โดยผู้ปกครองจะต้องมารับเด็กด้วยตนเอง และครูเวรที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กก็ต้องดูแลเด็กทุกคนจนกว่าจะมี

Table 3 Relationship between parents' monthly income and selection of private kindergarten.

Attributes	Selection	level of monthly income			Total	χ^2	P
		3,000- 20,000 Bath % (n)	20,001- 40,000 Bath % (n)	More than 40,000 Bath % (n)			
Building Facilities and Environment							
- Appropriate playground facilities with number of children	Yes	36.7 (47)	25.7 (18)	20.2 (15)	29.4 (80)	6.7313	0.0345
	No	63.3 (81)	74.3 (52)	79.8 (59)	70.6 (192)		
	Total	100.0 (128)	100.0 (70)	100.0 (74)	100.0 (272)		
- Safety playground facilities	Yes	53.1 (68)	28.5 (20)	51.4 (38)	46.3 (126)	12.0055	0.0025
	No	46.9 (60)	71.5 (50)	48.6 (36)	53.7 (146)		
	Total	100.0 (128)	100.0 (70)	100.0 (74)	100.0 (272)		
- Quiet and well-ventilated bedrooms	Yes	60.1 (77)	44.2 (31)	45.9 (34)	52.2 (142)	6.1646	0.0459
	No	39.9 (51)	55.8 (39)	54.1 (40)	47.8 (130)		
	Total	100.0 (128)	100.0 (70)	100.0 (74)	100.0 (272)		
Administration							
- Teachers with preschool education background	Yes	50.0 (64)	62.8 (44)	70.2 (52)	58.8 (160)	8.5875	0.0137
	No	50.0 (64)	37.2 (26)	29.8 (22)	41.2 (112)		
	Total	100.0 (128)	100.0 (70)	100.0 (74)	100.0 (272)		
- Caregivers being trained in preschool children	Yes	27.3 (35)	30.0 (21)	44.5 (33)	32.7 (89)	6.6557	0.0368
	No	72.7 (93)	70.0 (49)	55.5 (41)	67.3 (183)		
	Total	100.0 (128)	100.0 (70)	100.0 (74)	100.0 (293)		
- Appropriate number of teachers with children	Yes	54.6 (70)	67.1 (47)	71.6 (53)	62.5 (170)	6.6041	0.0359
	No	45.3 (58)	32.9 (23)	28.4 (21)	37.5 (102)		
	Total	100.0 (128)	100.0 (70)	100.0 (74)	100.0 (272)		